Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 6. Dnia 22 Marca 1882. IX. rocznik.

Treść: Fundusz zaopatrzenia funkcyonaryuszów stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. — Towarzystwo zaliczkowe w Śniatynie. — Rachunki towarzystw zaliczkowych za luty 1882. — Ruch stowarzyszeń. XIV. Walne Zgromadzenie Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie. Wydział Związku. Fundusz zaopatrzenia. Kółka włościańskie przy Banku Stanisławowskim Towarzystwo zaliczkowe w Glinianach. Towarzystwo zaliczkowe w Krakowie. — Bilanse za r. 1881. Brody, Credit-Verein. Busk, Tow. kred. Cieszyn, Tow. prod. krawców. Gliniany, Tow. zal. Jordanów. Stow. pożyczk. Kraków, Tow. kred. Lwów, Spółka zal. urzęd. Lwów, Kasa zaliczk. Śniatyn, Tow. zal. Stryj, Tow. zal. Stanisławów, Bank zal. Szczerzec, Kasa zal. — Ogłoszenia.

Fundusz zaopatrzenia funkcyonaryuszów stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Dnia 15. b. m. ukonstytuowała się ostatecznie instytucya p. t. „Fundusz zaopatrzenia funkcyonaryuszów stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych“.

Wprawdzie nie nadesłało jeszcze dziesięć stowarzyszeń, jak tego statut wymaga, deklaracyi przystąpienia — jednakowoż, mając już dostateczną ilość przyrzeczeń przystąpienia, rozpoczęto czynności ze względu, że dwa stowarzyszenia: Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie i Kasa zaliczkowa w Nowym Sączu, od 1. stycznia b. r. ściąga należytości od swoich funkcyonaryuszów. Mamy zaś niepłonną nadzieję, że już w najkrótszym czasie liczba stowarzyszeń, należących do funduszu, przekroczy statutem wskazane minimum.

Obecnie należą do funduszu:

1. Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie z liczbą funkcyonaryuszów 8
2. Kasa zaliczkowa w Nowym Sączu z liczbą funkcyonaryuszów 3
3. Towarzystwo zaliczkowe w Drohobyczu z liczbą funkcyonaryuszów 2

Mamy zaś pewność, że przystąpią w ciągu miesiąca:

4. Towarzystwo zaliczkowe w Birczy;
5. Tow. zaliczkowe i oszczędności w Cieszynie,
6. Towarzystwo zaliczkowe w Dąbrowéj,
7. Towarzystwo zaliczkowe w Jarosławiu,
8. Towarzystwo zaliczkowe w Limanowéj,
9. Towarzystwo Wzaj. kredytu we Lwowie,
10. Towarzystwo spożywcze we Lwowie,
11. Towarzystwo zaliczkowe w Łańcucie,
12. Bank zaliczkowy w Stanisławowie.

Od tych stowarzyszeń mamy przyrzeczenie przystąpienia, — natomiast liczymy jeszcze na:

13. Towarzystwo zaliczkowe w Glinianach,
14. Towarzystwo zaliczkowe w Gorlicach,
15. Kasę zaliczkową we Lwowie,
16. Towarzystwo zaliczkowe w Samborze,

z łączną liczbą wszystkich funkcyonaryuzów około 45.

Początek byłby zatém zrobiony!

Jakkolwiek zależy nam, aby rzeczony fundusz jak najprędzéj prawnie wszedł w życie, i aby jak największa liczba stowarzyszeń do niego przystąpiła — przecież nie zraża ani dziwi nas okoliczność, iż nieco wolniéj nadchodzą deklaracye przystąpienia.

We wielu bowiem towarzystwach powstała kwestya, kto o przystąpieniu do tego funduszu ma decydować czy Dyrekcya, Rada zawiadowcza, lub też walne Zgromadzenie?

Znakomita większość stowarzyszeń ma zupełnie jednakowo określony zakres działania tych trzech władz stowarzyszenia, dla tego téż dla znacznéj większości stowarzyszeń możemy na tém miejscu dać interpretacyą dotyczących postanowień statutowych.

Prawie wszystkie statuta stowarzyszeń orzekają: że Rada nadzorcza (zawiadowcza) ustanawia wysokość wynagrodzenia członków Dyrekcyi (względnie urzędników) — a następnie: że do umów, obowiązujących na czas, sięgający po za termin trwania mandatu Dyrekcyi—potrzebném jest przyzwolenie Rady zawiadowczéj (nadzorczéj); gdy nadto między sprawami, podlegającymi uchwałom Ogólnego Zgromadzenia, nie ma postanowienia, któreby w obecnym wypadku nawet przez analogią zastosowanie mieć mogło — przeto jasno wynika:

że Dyrekcya stowarzyszenia umocowaną jest powziąć uchwałę przystąpienia do funduszu, która to uchwała jednak nabiéra mocy obowiązującej, dopiéro przez zatwierdzenie Rady nadzorczéj (zawiadowczéj).

Tą też drogą poszły te na wstępie wymienione trzy stowarzyszenia, które prawomocne deklaracye przystąpienia już nadesłały — i tę drogę zalecamy i innym chęć przystąpienia mającym stowarzyszeniom.

Z przeprowadzonéj korespondencyi z zarządami niektórych stowarzyszeń dowiedzieliśmy się, że statut naszego funduszu nie we wszystkich punktach jest dość jasnym i dla tego dodajemy wyjaśnienia w poruszonych dotąd kwestyach.

Najpiérw nasuwa się trudność co do dyrektorów stowarzyszeń. Okres ich wyborczy trwa lat trzy— prawo zaś do podniesienia udziału w naszym funduszu nabywa się po skończonym piątym roku należenia do niego. Zachodzi więc ta trudność, że członek Dyrekcyi, nie wybrany na następną kadencyą, traci uskładany swój fundusik na rzecz reszty uczestników. Tak jest w rzeczywistości, jednakowoż w praktyce prawie trudno przypuścić, aby którykolwiek z członków Dyrekcyi, sumiennie się wywiązujący ze swoich obowiązków w obec Towarzystwa, nie miał pewnéj nadziei pozostania na posadzie przynajmniéj przez dwie kadencye, tj. 6 lat; a wtedy nie tylko nie traci na wypadek, gdyby na trzecią kadencyą nie został wybrany, swoich wkładek, ale nadto zyskuje drugie tyle, co złożyło stowarzyszenie, z doliczeniem zysku z obrotu (dywidendy). Właśnie ta okoliczność, że członkowie Dyrekcyi stanowią *gros* urzędników stowarzyszeń i że co 3 lata ulegają ponownemu wyborowi, skłoniła komisyą, ukłakadającą statut, do utworzenia udziałowego funduszu zaopatrzenia zamiast renty (funduszu emerytalnego) i to też skłoniło rzeczoną komisyą do skrócenia czasu, uprawniającego do zaopatrzenia, z praktykowanych zazwyczaj dziesięciu na lat pięć.

Nadmieniamy także, że należenie do funduszu zapewnia po części członkom Dyrekcyi, że im Rady lekkomyślnie i bez powodu nie odmówią ponownego wyboru, bo tak, jak członkowie Dyrekcyi tracą swoje wkładki, tak też i stowarzyszenia tracą i swoje, na ich rzecz poczynione wpłaty. Na odwrót zaś ma i Rada nadzorcza niejakie zapewnienie, że i członkowie Dyrekcyi, chcąc salwować swoje na udział w funduszu poczynione wpłaty, nie porzucą dla „grymasu“ raz przyjętéj posady. Ten fundusz będzie prawdziwym, bo na wzajemnym interesie opartym łącznikiem między stowarzyszeniami a jego funkcyonaryuszami. Zwracamy wreście uwagę, że według postanowień statutu naszego na wypadek wcześniejszéj śmierci przed upływem lat pięciu pozostała rodzina ma prawo do całego udziału, jakie książki funduszu wykażą.

Inne uwagi, które dotąd do wiadomości Zarządu Funduszu doszły, dałyby się w dwóch kierunkach streścić:

po piérwsze w stowarzyszeniach jest bardzo wielu funkcyonaryuszów, którzy mając z kąd innąd zaopatrzenie np. majątek własny, emerytura rządowa, (jest kilka pensyonistów w naszych stowarzyszeniach zatrudnionych), asekuracya renty lub kapitału pośmiertnego itd., nie potrzebują przystępywać do naszego funduszu zaopatrzenia;

po wtóre nasz fundusz nie jest w gruncie rzeczy niczém jak kasą oszczędności dla interesowanych, więc niepotrzeba osobnéj ku temu instytucyi.

Na obie te uwagi równocześnie odpowiadamy.

Układając statut funduszu wypowiedzieliśmy, że zasadą tworzenia tego funduszu jest tworzenie oszczędności z tym jednak dodatkiem, że przy każdéj wkładce oszczędności już 100% tj. drugie tyle dodaje oszczędzającemu funkcyonaryuszowi osoba trzecia tj. stowarzyszenie i dla tego powołalismy się powyżéj na postanowienia statutowe, dotyczące wynagrodzenia członków Dyrekcyi i urzędników naszych stowarzyszeń. Dla stowarzyszeń bowiem przystąpienie do funduszu jest właściwie podwyższeniem wynagrodzenia jego funkcyonaryuszów z tém jednakże zastrzeżeniem, że całe to podwyższenie płacy z dodatkiem *alterum tantum* z płacy pierwotnéj idzie na zabezpieczenie przyszłości funkcyonaryusza, a zatém na utrwalenie jego egzystencyi, co leży w dobrze zrozumiałym interesie tak funkcyonaryuszów jak i stowarzyszeń samych. Wszakże tworzenie oszczędości, oprocentowanych w gruncie rzeczy po przeszło 100% rocznie na rzecz wkładającego, dla każdego jest dobrodziejstwem i nikt od sposobności takiego oszczędzania uchylać się nie powinien bez względu, że skąd innąd rodzina jego znajdzie sposób uniknienia śmierci głodowéj. Od przybytku głowa nie boli; 4% płacy nie jest taki ciężar, każdy więc czy ma zabezpieczony kapitał pośmiertny lub rentę, czy ma majątek lub emeryturę niech korzysta ze sposobności, aby sobie na starość lub pozostałéj rodzinie zapewnić choćby najskromniejszy na piérwsze potrzeby fundusik.

Nie możemy téż dość gorąco zachęcać do przystąpienia do naszego funduszu, a zwracamy uwagę, że kto w r. 1882. do niego nie przystąpi, będzie musiał się wkupić osobną taksą wpisową 10 do 50 zł. w stosuku do pobiéranéj płacy.

Obowiązkiem jest zarządów stowarzyszeń zająć się tą sprawą gorąco i rzetelnie, zachęcić swoje Rady nadzorcze i wykazać korzyści i znaczenie naszego funduszu, którego doniosłość łatwo poznać można ze statutu i z kilka już artykułów, umieszczonych w czasopiśmie naszém.

Z jednéj strony spotkaliśmy się jeszczę z insyuacyą, któréj przecież milczeniem pominąć nie możemy. Oto! rzucono podejrzenie, że cały ten fundusz weźmie w ręce lwowskie Towarzystwo zaliczkowe i z obrotu jego korzystać będzie. Za odpowiedź na to, niech służy uchwała Zarządu, umieszczona w dzisiejszym „Związku“ i dotyczące ogłoszenie na końcu numeru.

Na zakończenie podajemy skład Zarządu:

Przewodniczący: *Dr. Zgórski Alfred.*

Zast. przewodn.: *Dr. Krówczyński Maryan.*

Członkowie: *Dr. Goldman Bernard.*
Kruszeski Józef.
Majewski Michał.
Maly Józef.
Merunowicz Teofil.
Pilarski Alexander.
Ulmer Narcyz.

Ten ostatni zobowiązał się prowadzić korespondencye i książki instytucyi bezpłatnie.

Towarzystwo zaliczkowe w Śniatynie.

Ze sprawozdania lustratora p. Józefa Urbana o Tow. zal. w Śniatynie z d. 3. z. m., wyjmujemy co następuje:

Podróż moja tam nastąpiła, jak wiadomo, na żądanie tamtejszéj dyrekcyi, nie w celu lustracyi, lecz do pomocy przy ułożeniu zamknięcia rachunkowego i bilansu za r. 1881.

Z wyrównanego ostatecznie przezemnie zamknięcia rachunkowego, okazał się (ogłoszony w dzisiejszym num.) bilans ze stanem czynnym i biernym po 22.851 zł. 95 ct. i z przyrostem kapitału obrotowego w porównaniu do r. 1880. o 5.589 zł. 22 ct.

Towarzystwo to ma do zawdzięczenia uregulowanie i upewnienie aktywów, jak w ogóle dzisiejszą egzystencyą i postęp, chętnéj a gorliwéj pracy i zabiegliwości aptékarza p. Tytusa Niemczewskiego (przy pomocy sekretarza gminy p. Kossowskiego). Sprawowanie czynności tego Towarzystwa można przeto uważać jako zupełnie prawidłowe, a stosunki tamtejszéj okolicy powinny sprzyjać dalszemu rozwojowi.

Tym razem nie wchodziłem szczegółowo w lustracyą walorów kasowych, jednak ze sprawozdania Dyrekcyi dla Rady nadzorczéj, okazuje się, iż wszystkiego tylko przeciw siedmiu członkom-dłużnikom są wytoczone kroki sądowe, a pomimo tego niemasz na razie żadnéj takiéj pozycyi pożyczkowéj, którą nazwaćby można wątpliwą lub niemożliwą do odebrania.

Przytém wszystkiém nasuwa mi się uwaga, że byłoby bardzo pożądaném, gdyby ze strony szan. Patronatu podniesiono jako dyrektywę dla stowarzyszeń zaliczk. (najlepiéjby wydać informacyą do przybicia na ścianę) co do konieczności akuratnego dotrzymywania terminów spłat wydanych członkom pożyczek oraz co do obowiązku Zarządu ścisłego przestrzegania tychże terminów, a niedopuszczenia nieokreślonéj zwłoki, w skutek czego wyradza się szkodliwa stagnacya i bagatelizowanie należytości stowarzyszenia przez pojedyńczych członków. Stowarzyszenia bowiem przyjmując wkładki z prawem wypowiedzenia i obowiązkiem zwrotu w krótkim czasie, zastępują w tym względzie na miejscu instytucyą t. z. depozytową, jak n. p. Kasę oszczędności, więc i podobne rygory, jakie praktykują się w kasach oszczędności co do udzielania i spłaty wydanych pożyczek, w głównéj części każde Tow. zaliczkowe u siebie przestrzegać powinno, jeżeli chce mieć wziętość i zaufanie publiczne, na podstawie którego jedynie liczyć można na obfitszy przypływ wkładek bezsprzecznie pożądanych, jako najdogodniejszego kapitału obrotowego.

Ruch stowarzyszeń.

XIV. Walne Zgromadzenie Tow. zal. we Lwowe odbyło się dnia 12. b. m. Gdy sprawozdanie tegoż Towarzystwa wszystkim stowarzyszeniom rozesłaném zostało, a zawiéra ono i protokół Walnego Zgromadzenia, przeto nie podajemy tu powziętych przez to zgromadzenie uchwał. Wspomnieć jedynie nam wypada o wniosku, na tém Zgromadzeniu uczynionym, a zdążającym do ustanowienia marek prezencyjnych dla członków Rady zawiadowczéj. W Niemczech i Wielkopolsce coraz liczniéj stowarzyszenia wynagradzają członków Rad nadzorczych za ich trudy. Zasada ta jest zupełnie słuszną. Stowarzyszenia nasze są instytucyami pieniężnemi i o tyle na zysk obliczonemi, że członkowie mają za włożony kapitał odpowiedne oprocentowanie, słuszna więc, aby ci, co do dochodu tego poświęceniem czasu swego się przyczyniają, w miarę możności stowarzyszeń wynagradzani byli. Wszakże referent Rady zawiadowczéj Dr. Zbyszewski twierdził, że urząd członka Rady zawiadowczéj w Towarzystwie zaliczkowém lwowskiém uważa za urząd honorowy, obywatelski, który przez ustanowienie wynagrodzenia straciłby na uroku, jaki go otacza. Walne Zgromadzenie przyłączyło się do wywodów szan. referenta i wniosek dotyczący marek prezencyjnych odrzuciło. Członkowie Rady zawiadowczéj w lwowskiém Towarzystwie zaliczkowém i na przyszłość pełnić więc będą swój urząd bez wynagrodzenia pieniężnego.

Wydział Związku. Posiedzenie z d. 22. bm. Obecni: Dr. Zbyszewski, Dr. Skałkowski, Dr. Maly, Dr. Goldman, T. Merunowicz, ze strony redakcyi Dr. Zgórski, sekretarz Sz. Wicherek. Zatwierdzono dokonany wybór lustratora okręgowego na miasto Lwów w osobie p. Adama Bułharyna. Przy téj sposobności podniósł przewodniczący potrzebę, aby p. Patron nalegał na pp. lustratorów o gorliwe i sumienne spełnianie przyjętych na siebie obowiązków. Pan Patron zauważył, że dotąd wielu lustratorów nie rozpoczęło jeszcze swych czynności, natomiast podniósł z uznaniem, że p. Urban, lustrator okręgu stanisławowskiego, dwa stowarzyszenia w ostatnich czasach zlustrował: Buczacz i Śniatyn, a p. Kukiel, lustrator okręgu Tarnowskiego, Towarzystwa zaliczkowego w Mielcu. — Wzałatwieniu odezwy banku „Slavia“ uchwalił Wydział na wniosek Patrona udzielać informacyi o stanie stowarzyszeń, szukających w tym banku

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc Luty 1882.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Udziały		Fundusz rezerwowy		Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca		Wkładki oszczędności: Włożono w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Wyjęto w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Stan z końcem miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Spłacone w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan z końcem miesiąca	
	z końcem miesiąca		z końcem miesiąca																	
	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct
Bełzie	2173	95	254	60	8682	43	3260	84	1422	72	10520	55	3000	.	.	.	.	.	3000	.
Birczy	8304	61	1083	33	6766	03	945	16	877	01	6834	18	30632	.	10606	.	7872	.	33366	.
Bóbrce	3454	26	911	60	8618	84	172	10	443	02	8347	92	7590	.	3400	.	3450	.	7540	.
Bołszowcach	1716	.	210	.	767	07	25	.	.	.	792	07	5900	.	.	.	200	.	5700	.
Busku zalicz.	4485	79	1760	70	2746	.	1940	.	20	12	4665	88	6982	78	925	.	3280	.	4627	78
Busku „Wzaj. pomoc".	4421	50	269	.	1065	.	13544	14	1000	.	13609	14	.	.	.	.	.	.	.	.
Busku kredytowe	44979	24	4782	66	13156	28	9807	18	6791	20	10140	30	9979	.	2570	.	3890	.	8659	.
Cieszanowie	25236	18	1436	20	22542	27	608	.	520	.	22635	27	.	.	.	.	.	.	.	.
Dąbrowéj	48177	32	11625	32	.	.	.	.	.	.	.	.	155955	48	3833	64	1981	92	157807	20
Delatynie	10919	41	1160	24	6725	02	124	60	203	47	6646	14	14818	.	2528	.	2388	.	14958	.
Dobromilu	6065	90	293	69	4321	23	764	.	332	.	4753	23	1700	.	.	.	200	.	1500	.
Drohobyczu	16862	03	3474	94	41974	70	2725	71	1796	03	42904	38	30211	86	3483	21	3072	26	30622	81
Glinianach	39682	98	4948	16	101293	60	4198	21	6088	67	29403	14	9260	.	3888	08	2160	.	10988	08
Jaworowie	3490	50	141	.	7717	88	3702	48	401	81	10972	72	5500	.	1000	.	1000	.	5500	.
Jordanowie	1466	59	266	01	14543	45	328	.	466	.	14405	45	.	.	.	.	.	.	.	.
Kańczudze	2067	40	138	.	841	66	5	69	.	.	847	35	4200	.	.	.	300	.	3900	.
Kolbuszowéj	4446	.	695	.	5477	31	137	.	1	89	5612	43	4100	.	.	.	.	.	4100	.
Komarnie	9371	05	1422	97	35684	23	1193	70	1180	05	35696	89	2500	.	.	.	.	.	2500	.
Limanowéj	29053	64	1963	42	23468	34	6983	10	6875	18	23576	26	50944	47	15452	66	15863	48	50533	65
Limanowéj, ochr. wł. ziem.	2105	58	46	.	2257	60	897	.	.	.	3154	60	1710	97	.	.	225	73	1485	24
Lwów, Tow. zal.	135204	20	13138	43	445670	41	44764	82	68019	08	422416	15	31910	.	38867	02	8465	.	62312	02
„ wz. kredytu	8758	82	717	99	27090	80	4851	.	2771	55	29170	25	22439	.	4890	.	5265	.	22064	.
Łańcucie	27569	15	14086	88	121475	19	15358	06	3818	29	133014	96	38854	80	.	.	1600	.	37254	80
Makowie	7342	22	1348	19	37318	19	578	61	606	.	50037	53	.	.	.	.	.	.	.	.
Mariampolu	3595	71	367	26	2084	01	620	60	64	61	2640	.	4000	.	.	.	.	.	4000	.
Mielcu	11385	65	2024	96	44555	24	1960	84	97	76	46418	32	1000	.	.	.	.	.	1000	.
Milówce	4378	79	551	22	11864	58	415	62	212	47	12067	73	2500	.	.	.	.	.	2500	.
Nowym Sączu	30896	84	4301	65	126273	84	5042	79	3371	41	127945	22	.	.	.	.	.	.	.	.
„ zastawn.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8885	35	2241	25	1277	07	9849	55
Oświęcimie	6005	85	646	48	10266	74	3308	.	485	.	13089	74	2200	.	.	.	.	.	2200	.
Pilźnie	3636	50	1047	52	14382	64	1447	95	1360	20	14470	38	5500	.	.	.	.	.	5500	.
Radłowie	1341	.	77	.	2664	68	200	.	100	.	2764	68	1450	.	.	.	.	.	1450	.
Rozdole	8114	68	1244	40	1429	70	3	75	72	31	1361	14	16239	04	.	.	50	.	16189	04
Rudkach	9261	19	1134	51	31643	69	1305	85	509	.	32435	54	2650	.	62	70	.	.	2712	70
Sieniawie	3369	15	526	70	19902	46	23	.	1069	10	18856	36	.	.	.	.	.	.	.	.
Skałacie	1431	13	461	87	108	.	.	.	.	.	108	.	2900	.	.	.	100	.	2800	.
Sokalu	12934	67	1411	62	53891	81	1928	38	801	49	55018	70	18910	60	.	.	1056	08	17854	52
Stryju	10387	70	732	70	23878	55	1492	.	2037	98	23332	57	3800	.	.	.	.	.	3800	.
Tarnowie	19086	07	5469	81	74135	76	687	.	1089	16	73733	60	6000	.	.	.	.	.	6000	.
Wykotach	3339	06	354	33	10488	63	.	.	15	.	10473	63	11000	.	.	.	.	.	11000	.
Zakliczynie	4906	87	354	70	4363	32	1122	.	521	66	4963	66	7150	.	2000	.	1100	.	8050	.
Zbarażu	12086	11	2705	.	6892	45	4	.	22	48	6873	97	17112	39	1029	.	200	.	17941	39
Zborowie	588	85	80	.	842	86	342	65	.	.	1185	51	1000	.	1000	.	.	.	2000	.
Złoczowie	15904	91	2760	32	57156	94	4352	59	4089	89	57419	64	2500	.	.	.	.	.	2500	.

Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Saldo odsetek		Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca		Pożyczki udzielone: Spłacono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Udzielono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Stan z końcem miesiąca		Koszta założ. ruchomości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka	
	z końcem miesiąca		z końcem miesiąca										z końcem miesiąca		z końcem miesiąca		z końcem miesiąca	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.
Bełzie	1183	54	20	39	14548	36	1334	18	3500	.	16714	18	349	62	.	.	89	22
Birczy	1593	39	995	59	45817	.	6097	.	10529	.	50249	.	670	28	1060	30	197	52
Bóbrce	217	30	852	13	20800	71	2426	35	2585	78	20960	14	186	63	.	.	176	44
Bołszowcach	646	41	.	.	8634	.	1646	10	1371	.	8358	90	414	86	.	.	471	06
Busku zalicz.	908	06	.	.	13966	82	332	23	534	55	14169	14	1071	34	234	18	973	55
Busku „Wzaj. pomoc".	1443	51	.	.	2086	40	181	55	14531	.	16435	85	1416	04	.	.	1891	26
Busku kredytowe	823	38	80	51	78597	68	4944	10	1714	66	75368	24	640	13	1421	29	65	25
Cieszanowie	1041	63	1729	03	49253	97	2157	13	2921	66	50018	50	133	45	1308	28	618	08
Dąbrowéj	3805	49	6818	23	20837	57	2781	76	5283	.	205338	81	324	44	19848	73	2721	58
Delatynie	2522	98	183	41	33336	96	3694	21	3430	50	33073	25	1322	80	1780	43	213	70
Dobromilu	1943	92	66	69	13984	59	460	08	255	.	13779	51	366	34	382	67	94	91
Drohobyczu	467	32	1857	06	86746	96	11194	97	12154	83	87706	32	1758	08	2920	36	1868	64
Glinianach	8499	82	6052	02	164429	10	12787	41	13199	80	164841	49	1053	24	391	40	3283	07
Jaworowie	1021	81	15	96	16027	39	2031	64	5600	.	19595	75	231	64	.	.	1314	60
Jordanowie	.	.	.	.	13184	78	1322	09	1986	50	13849	19	209	18	.	.	2111	67
Kańczudze	323	65	157	71	7466	99	470	17	330	.	7326	82	40	01	11	40	55	88
Kolbuszowéj	1735	01	235	65	15123	50	549	.	1140	.	15714	50	592	95	496	15	20	49
Komarnie	6868	44	1783	34	54132	08	5882	50	7177	03	55426	61	698	31	594	68	922	98
Limanowéj	1587	05	2109	01	107946	17	3112	41	2606	26	107440	02	486	11	137	70	759	20
Limanowéj, ochr. wł. ziem.	389	42	.	.	6238	60	.	.	769	85	7008	45	172	39	.	.	.	.
Lwów, Tow. zal.	7052	74	10341	61	597804	07	131702	92	146510	58	612611	73	8409	76	26341	74	3101	92
„ wz. kredytu	1041	83	109	45	55002	39	11158	80	14800	.	58643	59	1100	04	1516	61	502	10
Łańcucie	2752	07	11686	78	203205	13	5726	27	14010	.	211488	86	482	89	10279	22	4113	67
Makowie	3903	99	2154	49	53609	05	4405	73	7751	.	56854	32	486	59	527	39	6918	12
Mariampolu	135	19	737	51	10427	.	939	.	1593	.	11081	.	107	29	213	81	73	57
Mielcu	1733	22	2388	52	56859	29	2073	.	4150	.	58936	29	281	53	4167	87	1564	98
Milówce	387	78	397	71	19243	23	1116	.	1361	.	19488	23	441	99	114	40	238	61
Nowym Sączu	3118	56	4112	59	154993	35	30316	07	32381	25	157058	53	1034	25	8184	76	4097	34
„ zastawn.	187	19	.	.	7779	.	1224	.	2198	.	8753	.	237	05	1046	67	.	.
Oświęcimie	742	.	1370	68	19889	.	4233	.	5479	.	21135	.	172	77	724	47	2022	51
Pilźnie	1784	45	47	16	24334	.	6475	.	5994	.	23853	.	991	93	.	.	1641	09
Radłowie	149	17	682	08	5149	50	.	.	150	.	5299	50	174	69	601	34	388	40
Rozdole	195	47	617	.	26854	98	2666	52	2655	.	26843	46	490	97	140	90	246	40
Rudkach	3490	14	.	.	42511	53	3021	27	4299	.	43789	26	481	74	3603	96	1159	12
Sieniawie	3488	87	672	82	19455	86	1352	46	1406	.	19509	40	2958	23	6536	30	416	11
Skałacie	475	55	611	55	4433	33	129	99	200	.	4503	34	1233	17	73	08	78	51
Sokalu	.	.	5473	69	86810	53	1680	71	2123	50	87253	32	151	03	3612	41	1676	44
Stryju	1058	75	74	03	37911	52	3050	43	3137	27	37998	36	495	44	258	41	633	54
Tarnowie	8	96	864	60	94446	94	7455	55	11520	25	98511	64	387	51	4144	69	2119	21
Wykotach	.	.	259	76	23975	13	126	20	370	.	24218	93	318	63	478	95	410	27
Zakliczynie	238	90	788	57	16964	50	2965	.	4834	50	18834	.	391	96	6	25	70	49
Zbarażu	1196	05	812	16	36634	40	1148	70	1961	.	37446	70	456	90	3230	06	481	02
Zborowie	206	09	79	99	1520	.	.	.	2462	.	3982	.	102	43	44	84	11	17
Złoczowie	4567	70	6	93	78769	89	4400	51	6779	.	81148	38	1545	25	50	.	415	87

Uwaga. Umieszczamy rachunki tylko tych towarzystw, które nam je najpóźniej do 15.bm. w formie przez nas wskazanéj przysłały.

kredytu, natomiast wezwać stowarzyszenia, aby otém Patrona zawiadamiały. — Wydział krajowy przysłał Związkowi do zaopiniowania statut Towarzystwa tkaczów w Korczynie. Referat ten odstąpił Wydział p. Patronowi, dodając na koreferentów pp. Merunowicza i Zgórskiego. — P. Urban uczynił wniosek pisemny, aby

Wydział Związku ułożył wzór zamknięć rocznych rachunkowych, według którego wszystkie towarzystwa zaliczkowe rachunki zamykaćby winne. Po uwadze Redaktora „Związku", że sprawa ta była traktowaną w kilku artykułach w „Związku" z r. 1880. 1881. uchwalił Wydział uprosić p. Urbana aby tę sprawę ze swego punktu widzenia poruszył

w naszém czasopiśmie (upraszamy o artykuł! Przyp. Red. „Zw.")— Na przedstawienie pisemne p. Langa uchwalono na razie powstrzymanie starań około założenia towarzystwa zaliczkowego w Turce, gdzie nie ma jeszcze warunków na utworzenie podobnéj instytucyi. Natomiast uchwalono udzielić

poparcia p. Gnieweszowi przy założeniu towarzystwa zaliczkowego w Potoku złotym. Również uchwalono poprzeć usiłowania około założenia Towarzystwa handlu skór w Komarnie. — Przyjęto do Związku: Towarzystwo ochrony ziemskiéj w Limanowéj, Towarzystwo zaliczkowe

w Zborowie; Towarzystwo zaliczkowe w Podhajcach. Na skutek protestu Towarzystwa zaliczkowego w Białéj (patrz Nr. 3. „Związku“) uchwalono na wniosek p. Patrona: wezwać to Towarzystwo, aby ze Związku wystąpiło, w przeciwnym bowiem razie Wydział Związku uczyni wniosek na najbliższém zgromadzeniu delegatów o wykluczeniu jego ze Związku stowarzyszeń.

W końcu omawiano sprawę marek obecności dla członków Rady zawiadowczéj, poruszoną na walném Zgromadzeniu lwowskiego Towarzystwa zaliczkowego. Dr. Zbyszewski uważa tę sprawę za sprawę ogólną, bo uhwała lwowskiego Towarzystwa łatwo znaleść może naśladownictwo w kraju. W sprawie téj utrzymało się zapatrywanie, że właśnie w naszém kraju szkodliwémby było ustanowienie wynagradzania członków rad nadzorczych, dopóki stowarzyszenia uważane bywają za instytucye dobra publicznego, któremi zajmuje się zbyt wielu obywateli nie dla własnego interesu, ale ze względu na potrzeby ekonomiczne i narodowe kraju. To nadaje tym instytucyom pewne wyższe, ogólniejsze stanowisko w kraju i jedna sympatye i uznanie. Marki prenumeracyjne więc dla członków Rad nadzorczych — przeważnie ludzi o wybitnych stanowiskach w powiecie i kraju — pozbawiły nasze stowarzyszenie tego uroku, jakim dziś są otoczone, a ludzie materyalnie nie interesowani w stowarzyszeniach usunęli by się od współudziału, a to stowarzyszeniom szkody przynieśćby mogło

Fundusz zaopatrzenia. Posiedzenie Zarządu dnia 15. bm. Obecni: Dr. Zgórski, Dr. Goldmann, pp. Majewski, J. Maly, Merunowicz i Ulmer. — Zarząd przyjmuje do wiadomości sprawozdanie o czynnościach organizacyjnych prezydyum. — Koszta założenia w sumie 70 zł. 76 ct. zatwierdzono i uchwalono amortyzować je w pięciu latach. — Zarząd ukonstytuował się definitywie przez wybór przewodniczącego i zastępcy w osobach Dra. Zgórskiego i Dra. Krówczyńskiego. — Przyjęto do funduszu: Tawarzystwo zaliczkowe we Lwowie; kasę zaliczkową w nowym Sączu. — Co do lokacyi funduszów uchwalono wszelkie wpływy lokować na razie na rachunku bieżącym w lwowskiém Towarzystwie zaliczkowém — zaprosić jednak stowarzyszenia, należące do funduszu zaopatrzenia, aby przysłały oferty co do przyjmowania lokacyi na książeczki oszczędności w sumach okrągłych na teraz po 500 zł.

Kółko włościańskie przy Banku zaliczkowym w Stanisławowie. Powołujemy się na odnośny artykuł Dra. Skałkowskiego, umieszczony w Związku Nr. 1. Aby dać Sz. czytelnikom miarę o rozwoju tych nader korzystnych kreacyi podajemy rezultat obrotu w tym kierunku w r. 1881.: Z końcem roku 1880. było 43 kółek pożyczkowych z 21 miejscowości, złożonych z 239 włościan z kapitałem pożyczonym 12.380 zł. (w przecięciu na jednego włościanina wypadało 52 zł. pożyczki); z końcem r. 1881. zostało już 69 kółek z 23 miejscowości, w których skład wchodzi 373 włościan z pożyczkami na 14.780 zł. (z czego wypada po 40 zł. na jednego włościanina), pomnożył się przeto ruch o 26 kółek i dwie miejscowości, 134 włościan i 2400 zł. kapitału pożyczonego.

Kółka te pożyczkowe wprowadzone zostały na wstawienie się bióra Wydziału powiatowego (sekret. Święcickiego) i tam wszystkie zgłoszenia kółek o pożyczki przedkładane bywają do pierwszéj aprobaty, — a że tego rodzaju pożyczki są dogodne i mało kosztowne, dlatego kółka te tak prędko wzrastają. Nieakuratność w płaceniu rat należy do rzadkich wyjątków, a straty nie było dotąd żadnéj. Z doświadczenia okazało się, że ten sposób udzielania drobnego kredytu włościanom, jest z tego mianowicie względu nadzwyczajnie praktyczny, że zniewala pożyczających do wzajemnéj kontroli, tak pod względem użycia pożyczki, jakotéż co do dotrzymywania spłat.

Towarzystwo zaliczkowe w Glinianach. Zniża od 1. kwietnia br. stopę procentową dla swoich dłużników z 9% na 8% rocznie.

Towarzystwo zaliczkowe w Krakowie, zregenerowane i zreorganizowane ma, jak się dowiadujemy, po myśli wniosku swojéj Rady nadzorczéj przystąpić do Związku stowarzyszeń. Serdecznie witamy!

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1881.

Brody, Credit-Verein. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: reszta dywidendy z r. 1880. 0·68; odsetki 2.630·72. Razem 2.631·40. Straty: Zużycie inwentarza i odp. koszta założenia 75·27; koszta administr. 288·57; podatek 59·66; do funduszu rezerw. 15% 33·20; czysty zysk w dywidendzie 12% 1.876·70. Razem 2.631.40. — *b) Bilans.* Stan czynny: kasa 387·18; pożyczki 55.047·95; koszta założenia i inwentarz 859·61; tantiema dyrekcyi na r. 1882. 908·77; papiery wartościowe w fund. rezerw. 789·98. Razem 57.993·49. Stan bierny: 22.064 18; Wkładki na rachunek bieżący 17.991·76; kaucye dyrekcyi 2.000; reeskont weksli 9.200; odsetki przenośne 2.805·85; fundusz rezerwowy 2.055; dywidenda do podziału 12% 1.876·70. Razem 57.993·49. Obrót kasowy 295.287·12. Liczba członków 638.

Busk, Towarzystwo kredytowe dla rolnictwa, handlu, przemysłu i rękodzielnictwa. *Bilans.* Stan czynny: odsetki przenośne 4.406 80; stan pożyczek 80.311·19; koszta sądowe 345·18; druki i ruchomości 408·36; kasa 1.242·37. Razem 86.713·90. — Stan bierny: udziały 49.976·06; fundusz rezerwowy 4.048·74; wkładki na rachunek bieżący 16.044·90; weksle własne 9.396; odsetki przenośne 1.054·83; rezerwa podatkowa 723·92; dywidenda 11·½% 5 469·45. Razem 86.713·90. Obrót kasowy 419.528 90. Liczba członków 786.

Cieszyn. Towarzystwo produkcyjne krawców. *Bilans.* Stan czynny: gotówka 196·32; dłużnicy 23.246·31; lokacye 114·07; urządzenie 170; gotowe roboty według cen sprzedaży 851; towary na podstawie cen zakupna 6.908·89; naprzód zapłacone procenta 35·20. Razem 31.521·79.— Stan bierny: fundusz rezerwowy 3.662·12; fundusz wsparcia chorych 347·67; udziały członków 7.958·02; długi stowarzyszenia 18.533·66; niepodniesiona dywidenda za r. 1880. 92·30; czysty zysk 928·02. Razem 31.521·79. Obrót kasowy 72.376·80. Liczba członków 29.

Gliniany. Towarzystwo zaliczkowe, stow. zarejestr. z nieogr. por. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 7.009.80. Straty; koszta urządzenia 72·41; koszta administracyi 1.554·49; czysty zysk 5.382·90. Razem 7.009·80. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 159.526·18; odsetki 83 76; koszta ruchomości 651 72; majątek nieruchomy 87·13; rachunki procesowe 294·97; lokacya gotówki 29·61; gotówka: 4.807·97. Razem 165.481·28. Stan bierny: udziały 39.610·18; wkładki na rach. bież. 98.760·86; wierzyciele wekslowi 10.609·67; procenta przenośne 5.713·49; fundusz rezerwowy 4.767·16; zysk za r. 1880. 632 70; zysk za r. 1878. 4·32; czysty zysk 5.382·90. Razem 165.481·28. Obrót kasowy 717.883.54. Liczba członków 1847.

Jordanów, Stowarzyszenie pożyczkowe „Praca i oszczędność“. *a) Rachunek strat i zysków.* Zysk: odsetki 327.22; razem 327·22: z rach. strat i zysków z r. 1880. 10·09; koszta założenia 38·08; koszta zarządu 77·56; zysk czysty 201·49. Razem 327·22, *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 10.292·24; koszta założenia 342·76; koszta zarządu 78·41; gotówka 2.343·97. Razem 10.357·38. Stan bierny: udziały 1.293·88; wkładki na rachunek bieżący 10.849·21; odsetki 447·72; fundusz rezerwowy 265·08; zysk czysty 201·49. Razem 13.057·38. Obrót kasowy 39.932·48.

Kraków, Towarzystwo kredytowe rękodzielników i przemysłowców. *a) Rachnnek strat i zysków.* Zyski: procenta przeniesione 1.170·67; procenta pobrane 13.642·10. Razem 14.812 77. Straty: procenta zapłacone i skapitalizowane 4.082·03; procenta zapł. od reeskontu 1.891·16; procenta z góry pobrane 1.931·95; koszta administracyi 1.325·71; koszta procesu 59·55; umorzenia kosztów organizacyi i inwentarza 94; wydatki na marki i stemple 87·20; czysty zysk 4.441·17. Razem 14.812·77. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 2.658·51; pożyczki 195.829·14; inwentarz 263. Razem 198.750·65. Stan bierny: udziały 30.030·64; wkładki na rach. bieżący 115.008·45; reeskont weksli 47.158·44; procenta przenośne 1.931·95; fundusz na podatki 180; czysty zysk 4.441·17. Razem 198.750·65. Ogólny obrót kasowy 2,181.875.84. Liczba członków 410.

Lwów, Spółka zaliczkowa stowarzyszenia urzędników. *Bilans.* Stan czynny: zaliczki niespłacone 221.082·93; zapas w gotówce funduszu zaliczkowego 2.033·91; funduszu rezerwowego 329·60; zapas w efektach funduszu zaliczkowego (nom. wart. 14.223) a kursowéj 12.891; — takiż zapas fund. rezerw. (nom. wartości 25.800) kurs 22.610·95; wartość inwentarza 597·30. Razem 259.545·69. Stan bierny: Udziały 205.363·40; oprocentowane wkładki 16.194·63; depozyta 4; należ. stemplowa 64·16: odsetki przenośne 404·35; podatek należący się 2.000; zysk do podziału 11.605·26; czysty stan czynny 23.909·26. Razem 259.545·69. Ogólny obrót kasowy 511.794·30. Liczba członków 2.295.

Lwów. Tow. galic. kasy zaliczkowej. *a) Rachunek strat i zysków.* Straty: koszta administr. 5517·07; rach. rozmaitych 1193 87; odsetki należne od wkładek 2320·41; amortyzacya kosztów założenia 154·20; zysk 5156·73; razem 14.342·28, Zyski: odsetki pobrane 13.789 63; reszta zysku z r. 1880. 552·65; razem 14.342·28. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki na skrypta i weksle 301.307·56; efekta funduszu rezerwowego 5526·72; inwentarz po strąceniu amortyzacyi 1387·97; nadpłacone podatki 1990 88; gotówka w kasie 6023·60; razem 316.236·73. Stan bierny: wkładki na książeczki 232.003·11; udziały członków 42.908·43; wierzyciele wekslowi 27.398·42; fundusz rezerwowy 6449·63; procenta należne od wkładek 8320·41; zysk 5156·83; razem 316.236·73. Obrót kasowy 1.286.687·28. Liczba członków 1633.

Rozdoł. Tow. zaliczkowe, stow. zar. z nieogr. por. *Bilans.* Stan czynny: stan kasy 227.32; stan pożyczek udzielonych 26.928 47; koszta założenia po strąc. 10% 336 60; reszta pozycyi 138·08. Razem 27.630 47. Stan bierny: udziały członków 8.169·50; fundusz rezerwowy 1.244·40; wkładki na rach. bież. 1.360·53; długi towarzystwa 16.239 04; czysty sysk z r. 1881. 487·52 i pozostałość zysku z r. 1880. 129·48 czyni 617·—. Razem 27.630·47. Obrót kasowy 131.736·32.

Sambor, Credit Verein „Pomoc“. *a) Rachunek zysków i strat.* Zyski: zysk przeniesiony 16·68; rezerwa podatkowa 37·76; odsetki 3.667·54. Razem 3.721·98. Straty: koszta administracyi 419·45; odsetki 1.808·01; odpisane koszta założenia 127·02; rezerwa podatkowa 60; procent i dywidenda od udziałów 756; rachunek remuneracyi 85; na fundusz rezerwowy 399·15: na cele dobroczynne 22·45; użyto w myśl §. 12 stat. 44·90. Razem 3.721·98. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 842·99; fundusz rezerwowy w papierach wartościowych 50; pożyczki 43.703 46; inwentarz 128; procenta przenośne 156·26. Razem 44.880·71. Stan bierny: udziały 6.914; wkładki oszczędności 25.093·13; weksle własne 10.925; odsetki naprzód pobrane 407·79; rezerwa podatkowa 60; procent i dywidenda od udziałów 756; fundusz na remuneracye 85; fundusz rezerwowy 572·44; cele dobroczynne 22·45; 10% czystego zysku w myśl §. 12 sta-

tutów 44·90. Razem 44.880·71. Obrót kasowy 405.156·96. Liczba członków 138.

Śniatyn, Towarzystwo zaliczkowe. *Bilans.* Stan czynny: gotówka 788·46; pożyczki 21.461·68; procenta 221 37; inwentarz 328·92; zaliczki procesowe 61·52. Razem 22.861·95. Stan bierny: udziały 5.593·52; fundusz rezerwowy 699·10; wkładki oszczędności 14.248·34; wierzyciele 1.200; procenta 109·91; rezerwa na wynagrodzenia i podatki 510; czysty zysk 500·38. Razem 22.861 95.

Stryj, Towarzystwo zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: wartość inwentarza 195·56; zwrot kosztów administr. 551·63; zwrot kosztów procesowych 44·87; procenta pobrane, zaległe i naprzód zapłacone 4480. Razem 5.267·06. Straty: koszta administr. 1.684·82; procenta 2.125·22; zysk czysty 1.360·67. Razem 5.267 06. *b) Bilans.* Stan czynny: dłużnicy 37.230·28: inwentarz 190·56; procenta naprzód zapłacone i zaległe 246.02 gotówka 771·13. Razem 38.437·99. Stan bierny: udziały 10.105·30; wkładki oszczędności 22.042.52; fundusz rezerwowy 579·64; pożyczki zaciągnięte 3.900; procenta naprzód pobrane 449·86; czysty zysk 1.360·67. Razem 38.437·99. Obrót kasowy 196.540·84, Liczba członków 346.

Stanisławów, Bank zaliczkowy. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: odsetki przeniesione z zysków r. 1880., pobrane w r. 1881., dopisane, zapłacone i zaległe. 28.294·20. Razem 28.294·20. Straty: odsetki 14.707·15; 10% zużycia 142·74: podatki i należ. rządowe 817·38; koszta zarządu 5.811 27; rezerwa na wynagrodzenia i podatki 1.100; czysty zysk 5.715·66. Razem 28 294·20 *b) Bilans.* Stan czyny: gotówka 3.191·55; pożyczki 231.689·80; zaliczki działu zastawniczego 53.725·21; wartość z realności 5.792·70; inwentarz I.270; zaliczki proces. 1043 72; odsetki przenośne 5.568·26; czynsz nadpłacony 150; efekta funduszu rezerwowego 11.025·30. Razem 313.456·54. Stan bierny: udziały 68.816·22; fundusz rezerwowy 11.368·12; rezerwa specyalna 2.780·29; wkładki oszczędn. 195.603·46; długi własne 24.830·39; procenta przenośne 2.042·40; rezerwa na podatek i wynagrodzenia 2.300; czysty zysk 5.715·16. Razem 313.456·54. — Ogólny obrót kasowy 2,072.871·90. Liczba członków 734.

Szczerzec, Towarzystwo kasy zaliczkowéj. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: procenta pobrane 849·58; procenta naprzód zapłacone 44·09; zaległe 487·31. Razem 1.380·98. Straty: odsetki wypłacone 723·20; przenośne 61 47; koszta administracyi 234·27. Razem 1.380·98. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 8.000·57; procenta przenośne 531·40; gotówka 318·27. Razem 8.850·24. Stan bierny: udziały 2.318·53; wkładki na rachunek bieżący 1.367 13; wierzyciele weksl. 4.250; procenta przenośne 61·47; fundusz rezerwowy 618 84; czysty zysk 234·27. Razem 8.850·24. Obrót kasowy 29.205·80.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski.

Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.